പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 5 (പാതാലഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 049

വേദവ്യാസഃ

ശേഷ ഉവാച.

മാസാഃ സപ്താഭവംസ്തസ്യ ഹയവര്യസ്യ ഹേലയാ .

ചരതോ ഭാരതം വർഷമനേകനൃപപൂരിതമ് 1.

സ പൂജിതോ ഭൂപവരൈഃ പരീത്യ വരഭാരതമ് .

പരീവൃതോ വീരവരൈഃ ശത്രുഘ്നാദിഭിരുദ്ഭടൈഃ 2.

സ ബഭ്രാമ ബഹൂന്ദേശാൻഹിമാലയസമീപതഃ .

ന കോപി തം നിജഗ്രാഹ ഹയം രാമബലം സ്മരൻ 3.

അംഗവംഗകലിംഗാനാം രാജഭിഃ സംസ്തുതോ ഹയഃ .

ജഗാമ രാജ്ഞോ നഗരേ സുരഥസ്യ മനോഹരേ 4.

കുംഡലം നാമ നഗരമദിതേര്യത്ര കുംഡലമ് .

കർണയോഃ പതിതം ഭൂമൗ ഹർഷഭയസുകംപയോഃ 5.

യത്ര ധർമവ്യതിക്രാംതിം ന കരോതി കദാപിനാ .

ശ്രീരാമസ്മരണം പ്രേമ്ണാ കരോതി ജനതാന്വഹമ് 6.

അശ്വത്ഥാനാം തു യത്രാർചാ തുലസ്യാഃ പ്രത്യഹം നൃഭിഃ .

ക്രിയതേ രഘുനാഥസ്യ സേവകൈഃ പാപവർജിതൈഃ 7.

യത്ര ദേവാലയാ രമ്യാ രാഘവപ്രതിമായുതാഃ .

പൂജ്യംതേ പ്രത്യഹം ശുദ്ധചിത്തൈഃ കപടവർജിതൈഃ 8.

വാചി നാമ ഹരേര്യത്ര ന വൈ കലഹസംകഥാ .

ഹൃദി ധ്യാനം തു തസ്യൈവ ന ച കാമഫലസ്മൃതിഃ 9.

ദേവനം യത്ര രാമസ്യ വാർത്താഭിഃ പൂതദേഹിനാമ് .

ന ജാതുചിന്നൃണാമസ്തി സത്യവ്യസനമാനിനാമ് 10.

തസ്മിന്വസതി ധർമാത്മാ സുരഥഃ സത്യവാൻബലീ .

രഘുനാഥപദസ്മാരഹൃഷ്ടചിത്തഃ പരോന്മദഃ 11.

കിം വർണയാമി രാമസ്യ സേവകം സുരഥം വരമ് .

യസ്യാശേഷഗുണാ ഭൂമൗ വിസ്തൃതാഃ പാവയംത്യഘമ് 12.

സേവകാസ്തസ്യ ഭൂപസ്യ പര്യടംതഃ കദാചന .

അപശ്യൻഹയമേധസ്യ ഹയം ചംദനചർചിതമ് 13.

തേ ദൃഷ്ട്വാ വിസ്മയം പ്രാപ്താ ഹയപത്രമലോകയൻ .

സ്പഷ്ടാക്ഷരസമായുക്തം ചംദനാദികചർചിതമ് 14.

ജ്ഞാത്വാ രാമേണ സംമുക്തം ഹയം നേത്രമനോഹരമ് .

ഹൃഷ്ടാ രാജ്ഞേ സഭാസ്ഥായ കഥയാമാസുരുത്സുകാഃ 15.

സ്വാമിന്നയോധ്യാനഗരീപതിസ്തസ്യാസ്തു രാഘവഃ .

ഹയമേധക്രതോര്യോഗ്യോ ഹയോ മുക്തഃ പരിഭ്രമൻ 16.

സ തേ പുരസ്യ നികടേ പ്രാപ്തഃ സേവകസംയുതഃ .

ഗൃഹാണ ത്വം മഹാരാജ ഹയം തം സുമനോഹരമ് 17.

ശേഷ ഉവാച.

ഇതി ശ്രുത്വാ നിജപ്രോക്തം വാക്യം ഹർഷപരിപ്ലുതഃ .

ഉവാച വീരാൻബലിനോ മേഘഗംഭീരയാ ഗിരാ 18.

സുരഥ ഉവാച.

ധന്യാ വയം രാമമുഖം പശ്യാമഃ സഹ സേവകാഃ .

ഗ്രഹീഷ്യാമി ഹയം തസ്യ ഭടകോടിപരീവൃതമ് 19.

തദാ മോക്ഷ്യാമി വാഹം തം യദാ രാമഃ സമാവ്രജേത് .

കൃതാർഥം മമ ഭക്തസ്യ ചിരം ധ്യാനരതസ്യ വൈ 20.

ശേഷ ഉവാച.

ഇത്ഥമുക്ത്വാ മഹീപാലഃ സേവകാൻസ്വയമാദിശത് .

ഗൃഹ്ണംതു വാഹം പ്രസഭം മോച്യോ നാശ്വോ੍ക്ഷിഗോചരഃ 21.

അനേന സുമ[illegible]ല്ലാഭോ ഭവിഷ്യതി തു മേ മതമ് .

യദ്രാമചരണൗ പ്രേക്ഷേ ബ്രഹ്മശക്രാദിദുർല്ലഭൗ 22.

സ ഏവ ധന്യഃ സ്വജനഃ പുത്രോ വാ ബാംധവോ്ഥവാ .

പശുർവാ വാഹനം വാപി രാമാപ്തിര്യേന സംഭവേത് 23.

തസ്മാദ്ഗൃഹീത്വാ ക്രത്വശ്വം സ്വർണപത്രേണ ശോഭിതമ് .

ബധ്നംതു വാജിശാലായാം കാമവേഗം മനോരമമ് 24.

ഇത്യുക്താസ്തേ തതോ ഗത്വാ വാഹം രാമസ്യ ശോഭിതമ് .

ഗൃഹീത്വാ തരസാ രാജ്ഞേ ദദുഃ സർവം ശുഭാംഗിനമ് 25.

രാജാ പ്രാപ്യ മുദാ ചാശ്വം രാമസ്യ ദനുജാർദനഃ .

സേവകാൻപ്രാഹ ബലിനോ ധർമകൃത്യവിചക്ഷണഃ 26.

വാത്സ്യായന മഹാബുദ്ധേ ശൃണുഷ്വൈകാഗ്രമാനസഃ .

ന തസ്യ വിഷയേ കശ്ചിത്പരദാരരതോ നരഃ 27.

ന പരദ്രവ്യനിരതോ ന ച കാമേഷു ലംപടഃ .

ന ജിഹ്വാഭിരതോന്മാർഗേ കീർത്തയേദ്രാമകീർതനാത് 28.

യഃ സേവകാന്നൃപോ വക്തി യൂയം സേവാർഥമാഗതാഃ .

കഥയംതു ഭവച്ചേഷ്ടാം ധർമകർമവിശാരദാഃ 29.

ഏകപത്നീവ്രതധരാ ന പരദ്രവ്യലോലുപാഃ .

പരാപവാദാനിരതാ ന ച വേദോത്പഥം ഗതാഃ 30.

ശ്രീരാമസ്മരണാദീനി കുർവംതി പ്രത്യഹം ഭടാഃ .

താനഹം രാമസേവാർഥം രക്ഷാമ്യംതക കോപവാൻ 31.

ഏതദ്വിരുദ്ധധർമാണോ യേ നരാഃ പാപസംയുതാഃ .

താനഹം വിഷയേ മഹ്യം വാസയാമി ന ദുർമതീൻ 32.

തസ്യ ദേശേ ന പാപിഷ്ഠാഃ പാപം കുർവംതി മാനസേ .

ഹരിധ്യാനഹതാശേഷ പാതകാമോദസംയുതാഃ 33.

യദൈവമഭവദ്ദേശോ രാജാ ധർമേണ സംയുതഃ .

തദാ തത്സ്ഥാ നരാഃ സർവേ മൃതാ ഗച്ഛംതി നിർവൃതിമ് 34.

യമാനുചരനിർവേശോ നാഭവത്സൗരഥേ പുരേ .

തദാ യമോ മുനേരൂപം ധൃത്വാ പ്രാഗാന്മഹീശ്വരമ് 35.

വൽകലാംബരധാരീ ച ജടാശോഭിതശീർഷകഃ .

സുരഥം തു സഭാമധ്യേ ദദർശ ഹരിസേവകമ് 36.

തുലസീമസ്തകേ യസ്യ വാചി നാമ ഹരേഃ പരമ് .

ധർമകർമരതാം വാർത്താം ശ്രാവയംതം നിജാഞ്ജനാൻ 37.

തദാ മുനിം നൃപോ ദൃഷ്ട്വാ തപോമൂർതിമിവ സ്ഥിതമ് .

വവംദേ ചരണൗ തസ്യ പാദ്യാദികമഥാകരോത് 38.

സുഖോപവിഷ്ടം വിശ്രാംതം മുനിം പ്രാഹ നൃപാഗ്രണീഃ .

ധന്യമദ്യ ജനുർമഹ്യം ധന്യമദ്യ ഗൃഹം മമ 39.

കഥാഃ കഥയതാന്മഹ്യം രാമസ്യ വിവിധാ വരാഃ .

യാഃ ശൃണ്വതാം പാപഹാനിർഭവിഷ്യതി പദേ പദേ 40.

ഇത്ഥമുക്തം സമാകർണ്യ ജഹാസ സ മുനിർഭൃശമ് .

ദംതാൻപ്രദർശയൻസർവാംസ്താലാസ്ഫാലിതപാണികഃ 41.

ഹസംതം തം മുനിം പ്രാഹ ഹസനേ കാരണം കിമു .

കഥയസ്വ പ്രസാദേന യഥാ സ്യാന്മനസഃ സുഖമ് 42.

തതോ മുനിർനൃപം പ്രാഹ ശൃണു രാജന്ധിയായുതഃ .

യദഹം ത്വേഽഭിധാസ്യാമി സ്മിതേ കാരണമുത്തമമ് 43.

ത്വയാ പ്രോക്തം ഹരേഃ കീർതിം കഥയസ്വ മമാഗ്രതഃ .

കോ ഹരിഃ കസ്യ വാ കീർതിഃ സർവേ കർമവശാ നരാഃ 44.

കർമണാ പ്രാപ്യതേ സ്വർഗഃ കർമണാ നരകം വ്രജേത് .

കർമണൈവ ഭവേത്സർവം പുത്രപൗത്രാദികം ബഹു 45.

ശക്രഃ ശതം ക്രതൂനാം തു കൃത്വാഗാത്പരമം പദമ് .
ബ്രഹ്മാപി കർമണാ ലോകം പ്രാപ്യ സത്യാഖ്യമദ്ഭുതമ് 46.
അനേകേ കർമണാ സിദ്ധാ മരുദാദയ ഈശിനഃ .
കുർവന്തി ഭോഗസൗഖ്യം ച അപ്സരോഗണസേവിതാഃ 47.
തസ്മാത്കുരുഷ്വ യജ്ഞാദീന്യജസ്വ കില ദേവതാഃ .
യഥാ തേ വിമലാകീർതിർഭവിഷ്യതി മഹീതലേ 48.
ഇതി ശ്രുത്വാ തു തദ്വാക്യം കോപക്ഷുഭിതമാനസഃ .
ഉവാച രാമൈകമനാ വിപ്രം കർമവിശാരദമ് 49.
മാ ബ്രൂഹി കർമണോ വാർതാം ക്ഷയിഷ്ണുഫലദായിനീമ് .
ഗച്ഛ മന്നഗരോപാംതാദ്ബഹിർലോകവിഗർഹിതഃ 50.
ഇംദ്രഃ പതിഷ്യതി ക്ഷിപ്രം പതിഷ്യത്യപി പദ്മജഃ .
ന പതിഷ്യംതി മനുജാ രാമസ്യ ഭജനോത്സുകാഃ 51.
പശ്യ ധ്രുവം ച പ്രഹ്ലാദം ബിഭീഷണമഥാദ്ഭുതമ് .
യേ ചാന്യേ രാമഭക്താ വൈ കദാപി ന പതംതി തേ 52.
യേ രാമനിംദകാ ദുഷ്ടാസ്താനി മേ യമകിംകരാഃ .
താഡയിഷ്യംതി ലോഹസ്യ മുദ്ഗരൈഃ പാശബന്ധനൈഃ 53.
ബ്രാഹ്മണത്വാദ്ദേഹദംഡം ന കുര്യാം തേ ദ്വിജാധമ .
ഗച്ഛ ഗച്ഛ മദാലോകാത്താഡയിഷ്യാമി ചാന്യഥാ 54.
ഇത്ഥമുക്തവതി ശ്രേഷ്ഠേ ഭൂപേ സുരഥസംജ്ഞിതേ .
സേവകാ ബാഹുനാ ധൃത്വാ നിഷ്കാസയിതുമുദ്യതാഃ 55.
തദാ യമോ നിജം രൂപം ധൃത്വാ ലോകൈകവംദിതമ് .
പ്രാഹ ഭൂപം പ്രതുഷ്ടോഽസ്മി യാചസ്വ ഹരിസേവക 56.
മയാ പ്രലോഭിതോ വാഗ്ഭിർബഹ്വീഭിരപി സുവ്രത .
ചലിതോസി ന രാമസ്യ സേവായാഃ സാധുസേവിതഃ 57.
തദാ പ്രോവാച ഭൂമീശോ യമം ദൃഷ്ട്വാ സുതോഷിതമ് .
ഉവാച യദി തുഷ്ടോസി ദേഹി മേ വരമുത്തമമ് 58.

താവന്മമ ന വൈ മൃത്യുര്യാവദ്രാമസമാഗമഃ .

ന ഭയം മേ ഭവത്തോ ഹി കദാചന ഹി ധർമരാട് 59.

തദോവാച യമോ ഭൂപമിദം തവ ഭവിഷ്യതി .

സർവം ത്വദീപ്സിതം തഥ്യം കരിഷ്യതി രഘോഃപതിഃ 60.

ഇത്യുക്ത്വാംതർഹിതോ ധർമോ ജഗാമ സ്വപുരം പ്രതി .

പ്രശസ്യ തസ്യ ചരിതം ഹരിഭക്തിപരാത്മനഃ 61.

സ രാജാ ധാർമികോ രാമസേവകഃ പരയാ മുദാ .

ഗൃഹീത്വാശ്വം പ്രത്യുവാച സേവകാൻഹരിസേവകാൻ 62.

മയാ ഗൃഹീതോ വാഹോഽസൗ രാഘവസ്യ മഹീപതേഃ .

സജ്ജീ ഭവംതു സർവത്ര യൂയം രണവിശാരദാഃ 63.

ഇതി പ്രോക്താസ്തു തേ സർവേ ഭടാ രാജ്ഞോ മഹാബലാഃ .

സജ്ജീഭൂതാഃ ക്ഷണാദേവ സഭായാം ജഗ്മുരുത്സുകാഃ 64.

രാജ്ഞോ വീരാ ദശസുതാശ്ചംപകോ മോഹകസ്തഥാ .

രിപുംജയോഽതിദുർവാരഃ പ്രതാപീബലമോദകഃ 65.

ഹര്യക്ഷഃ സഹദേവശ്ച ഭൂരിദേവഃ സുതാപനഃ .

ഇതി രാജ്ഞോ ദശ സുതാഃ സജ്ജീഭൂതാ രണാംഗണേ 66.

യാതുമിച്ഛാമകുർവംസ്തേ മഹോത്സാഹസമന്വിതാഃ .

രാജാപി സ്വരഥം ചിത്രം ഹേമശോഭാവിനിർമിതമ് 67.

ആഹ്വയാമാസ സുജവൈർവാജിഭിഃ സമലംകൃതമ് .

രണോത്സാഹേന സംയുക്തഃ സർവസൈന്യപരീവൃതഃ 68.

സഭായാം സേവകാൻസർവാന്ദിശന്നാസ്തേ മഹീപതിഃ 69.

ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ പാതാലഖംഡേ ശേഷവാത്സ്യായനസംവാദേ രാമാശ്വമേധേ സുരഥരാജ്ഞാ ഹയഗ്രഹണംനാമ ഏകോനപംചാശത്തമോഽധ്യായഃ 49 .
